

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи з дисципліни
«ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА У ЗЗСО»

*для здобувачів магістерського (другого) рівня вищої освіти за спеціальністю
014.021 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови), спеціалізація:
014.021 Англійська мова і література»
(Електронне видання)*

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
Іноземних мов та
професійної комунікації
Протокол № 4 від 17.11.2021

Сєверодонецьк 2021

УДК 811.111

Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Виробнича практика у ЗЗСО» (для здобувачів магістерського (другого) рівня вищої освіти за спеціальністю «014.021 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови), спеціалізація: 014.021 Англійська мова і література») / Уклад.: Т.В. Модестова. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 24 с.

Подані методичні рекомендації мають на меті допомогти здобувачам вищої освіти ступеня «Магістр», які навчаються за спеціальністю «014.02 Середня освіта. Мова і література (із зазначенням мови), спеціалізація: 014.021 Англійська мова і література» успішно опанувати дисципліну «Виробнича практика у ЗЗСО». Методичні вказівки містять перелік тем, винесених для самостійного вивчення, контрольні завдання до заліку, критерії оцінювання навчальної діяльності практикантів, порядок одержання консультацій та звітування за результатами практики, перелік необхідних інформаційних джерел і зразки оформлення звітної документації.

Укладач: Т.В. Модестова, д.пед.н., доц.

Рецензент: О.Є. Крсек, д.пед.н., доц.

Зміст

Вступ	4
Перелік тем для самостійного вивчення	6
Контрольні завдання до заліку	7
Критерії оцінювання навчальної діяльності	9
Порядок одержання здобувачем вищої освіти консультацій	11
Порядок одержання звіту здобувача вищої освіти про самостійно вивчений матеріал дисципліни	11
Перелік джерел	12
Додатки	13

Вступ

Метою викладання дисципліни є набуття здобувачем ступеня вищої освіти «Магістр» професійних умінь і навичок вчителя англійської мови й літератури закладу загальної середньої освіти.

Завданнями є: навчально-методичний аспект – підготовка магістрів до практичного викладання англійської мови й зарубіжної літератури у загальноосвітній школі, засвоєння особливостей методики їх викладання; організаційно-виховний аспект – підготовка магістрів до організації виховної роботи в школі.

Зв'язок з іншими курсами спеціальності передбачає попереднє опанування таких дисциплін: «Методика викладання іноземної мови в середній школі та ЗВО», «Методика викладання зарубіжної літератури в середній школі та ЗВО», «Практика усного та писемного мовлення англійської мови», «Педагогічна психологія», «Педагогічна психологія», «Лінгвокраїнознавство».

Знання, уміння, навички: в умовах проходження виробничої практики здобувачі ступеня вищої освіти «Магістр» опановують зміст навчально-методичної документації вчителя, плану освітнього процесу, робочих програм навчальних предметів ЗЗСО; набувають практичні навички проведення навчальних і позакласних занять; удосконалюють педагогічні вміння та особистий стиль викладання; беруть участь в організаційно-виховній роботі закладу, що забезпечує проходження виробничої практики.

Результати вивчення дисципліни передбачають, що здобувач ступеня вищої освіти «Магістр» повинен знати:

- сучасні тенденції, методики навчання англійської мови й зарубіжної літератури, особливості використання мови в іншомовній комунікації;
- навчальні програми з англійської мови і зарубіжної літератури для ЗЗСО, практичні шляхи їх реалізації в освітньому процесі;
- психолого-педагогічні особливості роботи та етичні норми взаємодії в професійному колективі;

- сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу з урахуванням потреб і психологічних особливостей школярів;
- ефективні методи і прийоми викладання англійської мови та зарубіжної літератури у ЗЗСО;
- вікові психологічні особливості когнітивних процесів організації навчально-пізнавальної діяльності школярів у вивчення англійської мови та зарубіжної літератури;
- мовні норми, особливості соціокультурного та країнознавчого аспектів іноземної мови, історію мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова.

Результати вивчення дисципліни передбачають, що здобувач ступеню вищої освіти «Магістр» повинен уміти:

- творчо використовувати вітчизняні й зарубіжні теорії та здобутки у процесі вирішення професійних завдань;
- здійснювати, опрацьовувати й аналізувати професійно важливі знання, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології та різноманітні джерела;
- здійснювати самоаналіз, діагностику та корекцію власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу;
- використовувати різні форми, засоби і стратегії формування культури здорового й безпечного життя, життєвих навичок для збереження фізичного та психічного здоров'я.

Перелік тем для самостійного вивчення

Вид заняття	Основний зміст
<i>Тема 1. Планування проходження виробничої практики</i>	
Самостійна робота	Ведення конспекту основних положень настановчої конференції виробничої практики.
Самостійна робота	Погодження індивідуального плану.
<i>Тема 2. Методична робота</i>	
Самостійна робота	Визначення навчального предмета, теми, переліку питань для проведення заняття практикантом.
Самостійна робота	Ознайомлення з переліком обов'язкової навчально-методичної документації вчителя ЗЗСО, планом освітнього процесу, робочою програмою обраного навчального предмета. Опрацювання фахової літератури.
<i>Тема 3. Навчальна робота</i>	
Самостійна робота	Відвідування занять учителів ЗЗСО згідно з розкладом.
Самостійна робота	Розробка плану відкритого залікового заняття.
Самостійна робота	Проведення відкритого залікового заняття.
<i>Тема 4. Організаційна робота</i>	
Самостійна робота	Опрацювання фахової літератури. Визначення тематики та розробка плану позакласного заходу для школярів.
Самостійна робота	Проведення відкритого залікового позакласного заходу.

Тема 5. Облік проведеної роботи та звітування за результатами проходження виробничої практики	
Самостійна робота	Підготовка звітної документації.
Самостійна робота	Звітування (залік).

Контрольні завдання до заліку

Вид заняття	Контрольні завдання	Кількість балів (max.)
Тема 1. Планування проходження виробничої практики		
Самостійна робота	Конспект слухача настановчої конференції виробничої практики.	1
Самостійна робота	Погоджений індивідуальний план роботи практиканта.	1
Тема 2. Методична робота		
Самостійна робота	Погоджений навчальний предмет, тема та перелік питань, що плануються для проведення відкритого заняття практикантом.	1
Самостійна робота	Конспект на основі обов'язкової навчально-методичної документації вчителя ЗЗСО, плану <u>освітнього</u> процесу, робочої програми обраного навчального предмета, фахової літератури.	1

Тема 3. <i>Навчальна робота</i>		
Самостійна робота	Відгук на заняття учителя ЗЗСО.	20
Самостійна робота	План-конспект відкритого залікового заняття	1
Самостійна робота	Проведення відкритого залікового заняття	20
Тема 4. <i>Організаційна робота</i>		
Самостійна робота	План-конспект позакласного заходу.	1
Самостійна робота	Проведення відкритого залікового позакласного заходу.	20
Тема 5. <i>Облік проведеної роботи та звітування за результатами проходження виробничої практики.</i>		
Самостійна робота	Підготовлена документація у повному обсязі.	14
Підсумкови й контроль знань	Презентація звіту за результатами проходження виробничої практики.	20

Критерії оцінювання навчальної діяльності

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для заліку з виробничої практики
90 – 100	A	відмінно
<u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, робить аргументовані висновки, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань. <u>Вміти:</u> Студент вміє глибоко аналізувати навчальний матеріал, робить висновки, порівнює отриману інформацію з власним досвідом, впевнено та творчо застосовує отримані знання з метою вирішення поставлених практичних завдань.		
82 – 89	B	добре
<u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. <u>Вміти:</u> Студент самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.		
74 – 81	C	добре
<u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. <u>Вміти:</u> Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою.		

64 – 73	D	задовільно
<u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти знає основні поняття дисципліни. На рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. <u>Вміти:</u> Студент має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.		
60 – 63	E	задовільно
<u>Знати:</u> Студент знає навчальний матеріал поверхнево, фрагментарно. <u>Вміти:</u> Здобувач має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
<u>Знати:</u> Студент має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки. <u>Вміти:</u> Здобувач може планувати та виконувати частину завдання за допомогою викладача.		
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
<u>Знати:</u> Студент не володіє навчальним матеріалом. Під час відповіді допускаються суттєві помилки. <u>Вміти:</u> Здобувач виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.		

Порядок одержання здобувачем вищої освіти консультацій

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у керівника практики від ЗВО, де вони навчаються; відповідальної особи бази практики або звернувшись з письмовим повідомленням електронною поштою за адресою inoz_mova@snu.edu.ua

Порядок одержання звіту здобувача вищої освіти про самостійно вивчений матеріал дисципліни

Звіт за результатами вивчення дисципліни «Виробнича практика у загальноосвітніх закладах» передбачає підготовку такої обов'язкової документації:

1. Заповнений індивідуальний план роботи практиканта (Додаток А);
2. Відгук на відкрите заняття вчителя загальноосвітнього закладу (Додаток Б);
3. План-конспект відкритого навчального заняття для школярів (Додаток В);
4. План-конспект позакласного заходу для школярів (Додаток В);
5. Щоденник практики (Додаток Г).

Порядок одержання звіту практиканта передбачає виступ із презентацією про виконану роботу під час заліку та надання комісії підготовлених документів у повному обсязі.

Перелік джерел

1. Нескородева Н.М. Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти СНУ ім. В. Даля. Сєверодонецьк. 2020. 11 с.
2. Крсек О.Є, Модестова Т.В., Козьменко О.І., Беловецька Л.Е. Освітня програма «Середня освіта. Мова та література (англійська)» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.021 Середня освіта. Мова та література (англійська). Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка. Кваліфікація: Магістр освіти. Учитель англійської мови та зарубіжної літератури, викладач ЗВО. Сєверодонецьк. 2021. 16 с.
3. Модестова Т.В. Робоча програма виробничої практики у загальноосвітніх закладах другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.021 Середня освіта. Мова та література (англійська). Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка. Кваліфікація: Магістр освіти. Учитель англійської мови та зарубіжної літератури, викладач ЗВО. Сєверодонецьк, 2021. 10 с.
4. Сайт Електронного університету СНУ ім. В. Даля. Режим доступу: <http://moodle2.snu.edu.ua/>
5. Сайт Наукової бібліотеки СНУ ім. В. Даля. Режим доступу: http://library.snu.edu.ua/index/na_dopomogu_osvitnomu_procesu/0-5

Індивідуальний план роботи

практиканта(ки) _____,

(ПІБ)

студента(ки) групи _____,

кафедри _____,

Факультету міжнародних відносин

Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

під час проходження виробничої практики у загальноосвітніх закладах

Вид заняття	Зміст роботи	Залікові завдання	Виконано/ Не виконано
<i>Тема 1. Планування проходження виробничої практики</i>			
Самостійна робота	Ведення конспекту основних положень настановчої конференції виробничої практики.	Конспект	
Самостійна робота	Погодження індивідуального плану.	Погоджений план	
<i>Тема 2. Методична робота</i>			
Самостійна робота	Визначення навчального предмета, теми, переліку питань для проведення заняття практикантом.	Погоджений предмет, тема та план заняття.	
Самостійна робота	Ознайомлення з переліком обов'язкової навчально-методичної документації вчителя, планом освітнього процесу, робочою програмою обраного предмета. Опрацювання фахової літератури.	Конспект	
<i>Тема 3. Навчальна робота</i>			

Самостійна робота	Відвідування занять учителів згідно з розкладом.	Відгук на заняття	
Самостійна робота	Розробка розгорнутого плану-конспекту відкритого залікового заняття.	План-конспект відкритого залікового заняття	
Самостійна робота	Проведення відкритого залікового заняття.	Практична педагогічна діяльність	
Тема 4. Організаційна робота			
Самостійна робота	Опрацювання фахової літератури. Визначення тематики, розробка розгорнутого плану-конспекту позакласного заходу для школярів.	План-конспект позакласного заходу	
Самостійна робота	Проведення відкритого залікового позакласного заходу.	Практична педагогічна діяльність	
Тема 5. Облік проведеної роботи та звітування за результатами проходження виробничої практики.			
Самостійна робота	Підготовка звітної документації.	Підготовлена документація у повному обсязі	
Підсумковий контроль знань	Складання заліку.	Презентація звіту за результатами проходження виробничої практики	

«Погоджено» від _____._____ (дата) «Погоджено» від _____._____ (дата)

Керівник практики: _____ Практикант: _____
(Підпис) (Підпис)

(ПІБ)

(ПІБ)

ДОДАТОК Б

Відгук на відкрите заняття

практиканта(ки) _____,

(ПІБ)

студента(ки) групи _____,

кафедри _____,

Факультету міжнародних відносин

Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
під час проходження виробничої практики у загальноосвітніх закладах

Орієнтовний план змісту відгуку

1. Дата проведення заняття;
2. Назва загальноосвітнього закладу, на базі якого проведено заняття;
3. ПІБ вчителя, який проводить заняття; його посада;
4. Шифр класу та рік навчання школярів (наприклад, 8-А);
5. Назва навчального предмета й теми заняття;
6. Наявність плану заняття;
7. Відповідність змісту навчального матеріалу робочій програмі та календарно-тематичному плану;
8. Наявність наочного/роздаткового матеріалу;
9. Наявність технічних засобів навчання (ПК, ноутбук, проєктор, інтерактивна дошка тощо);
10. Роз'яснення шляхів застосування теоретичного матеріалу на практиці;
11. Рівень володіння вчителя навчальним матеріалом;
12. Рівень володіння вчителя методикою викладання навчального матеріалу;
13. Рівень умінь та навичок вчителя в контексті ефективної організації освітнього процесу в ЗЗСО;
14. Рівень зацікавленості школярів у навчальній діяльності;
15. Засоби оцінювання та методи демонстрації результатів навчання школярів;

16. Загальний висновок.

Практикант: _____

(Підпис)

**План-конспект відкритого навчального заняття/
позакласного заходу**

практиканта(ки) _____,

(ПІБ)

студента(ки) групи _____,

кафедри _____,

Факультету міжнародних відносин

Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
під час проходження виробничої практики у загальноосвітніх закладах

Технологічна карта відкритого заняття/ позакласного заходу

1. Назва закладу, на базі якого проведено заняття;
2. Дата проведення заняття;
3. Шифр класу та рік навчання школярів (наприклад, 8-А);
4. Назва навчального предмета/вид заходу;
5. Тема заняття;
6. Мета;
7. Обладнання.

План відкритого заняття/позакласного заходу

I. Початок заняття/заходу.

1. ...

2. ...

3. ...

II. Основна частина/заходу.

1. ...

2. ...

3. ...

III. Завершення заняття/заходу.

1. ...

2. ...

3. ...

Конспект відкритого заняття/позакласного заходу

Етапи	Хід роботи
I. (назва етапу) Мета: Методи: Засоби: II. (назва етапу) Мета: Методи: Засоби: ...	Текстовий зміст заняття/заходу.

Щоденник виробничої практики у загальноосвітніх закладах

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

**ЩОДЕННИК ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
Факультет _____
Кафедра _____
Освітній ступінь _____
спеціальність _____
курс, група _____

Здобувач вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на базу практики

Печатка

„___” _____ 20___ року

(підпис)

(посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Вибув з бази практики

Печатка

“ ___ ” _____ 20___ року

(підпис)

(посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

**Календарний графік проходження виробничої практики
у загальноосвітніх закладах**

№ з/п	Теми, види робіт	Тижні проходження практики (відмітки про виконання)				
		1	2	3	4	5
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Керівник практики від ЗВО, де навчається здобувач вищої освіти

(підпис)

(ініціали і прізвище)

Відповідальна особа бази практики

(підпис)

(ініціали і прізвище)

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти під час проходження виробничої практики у загальноосвітніх закладах

(назва закладу, що є базою практики)

Відповідальна особа бази практики

(підпис)

(ініціали і прізвище)

Печатка

«_____» _____ 20__ року

**Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти під час проходження
виробничої практики у загальноосвітніх закладах**

(назва закладу вищої освіти, де навчається практикант)

Керівник практики від ЗВО, де навчається здобувач вищої освіти

(підпис)

(ініціали і прізвище)

Печатка

«_____» _____ 20 __ року

Методичне видання**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**

до самостійної роботи з дисципліни

«ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА У ЗЗСО»

для здобувачів магістерського (другого) рівня вищої освіти за спеціальністю

014.021 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови),

спеціалізація 014.021 Англійська мова і література

(Електронне видання)

Укладач: Модестова Тетяна Василівна

Оригінал-макет: Модестова Т.В.

Підписано до друку

Формат 60х84 1/16. Папір типогр. Гарнітура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. ____ Обл.-вид. арк. ____.

Наклад ____ прим. Вид. № __. Замовлення № __. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету

імені Володимира Даля

Адреса видавництва: просп. Центральний, 59-А

тел. +38 (050) 218 04 78, факс (064 52) 4 03 42

e-mail: izdat@snu.edu.ua